

CODUL ETIC ȘI DE INTEGRITATE

**AL FUNCȚIONARILOR PUBLICI ȘI PERSONALULUI CONTRACTUAL DIN
CADRUL**

CASEI DE ASIGURĂRI DE SĂNĂTATE VÂLCEA

CUPRINS

CAPITOLUL I	-	DISPOZIȚII GENERALE
CAPITOLUL II	-	DOMENIU DE APLICARE, OBIECTIVE, DEFINIȚII, TERMENI UTILIZAȚI
CAPITOLUL III	-	PRINCIPII GENERALE DE CONDUITĂ PROFESIONALĂ A FUNCȚIONARILOR PUBLICI
CAPITOLUL IV	-	INCOMPATIBILITĂȚI, CONFLICTUL DE INTERESE PRIVIND FUNCȚIONARII PUBLICI
CAPITOLUL V	-	VALORI FUNDAMENTALE
CAPITOLUL VI	-	REGULI DE COMPORTAMENT ȘI CONDUITĂ
CAPITOLUL VII	-	DISPOZIȚII FINALE

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Art. 1

1.1 Prezentul Cod etic și de integritate, denumit în continuare *cod*, formulează principiile fundamentale și definește obiective care trebuie respectate de toți angajații din Casa de Asigurări de Sănătate VÂLCEA (funcționari publici de conducere, funcționari publici de execuție, personalul contractual - Președinte – Director General - alte categorii de personal contractual) în vederea creșterii încrederii în sistemul de asigurări sociale de sănătate precum și a prestigiului sistemului în rândul beneficiarilor serviciilor publice.

1.2 Principiile detaliate în cadrul acestui *cod* sunt exhaustive și stabilesc reguli esențiale de etică și conduită aplicabile întregului personal din Casa de Asigurări de Sănătate VÂLCEA în funcție de drepturile și obligațiile stabilite pentru categoriile de salariați, pregătirea profesională a acestora și aptitudinile în domeniul comunicării.

1.3 Salariații din Casa de Asigurări de Sănătate VÂLCEA trebuie să respecte prevederile Constituției României, prevederile legilor și normelor specifice sistemului de asigurări sociale de sănătate precum și prevederilor celoralte legi și normele ce le sunt aplicabile, prevederile Regulamentului de Organizare și Funcționare și Regulamentul Intern al instituției, precum și celoralte dispoziții legale care reglementează activitatea de furnizare a serviciilor publice către beneficiarii acestora.

1.4 Prevederile cuprinse în prezentul *cod* sunt complementare reglementărilor prevăzute în:

- Legea nr. 7/2004 privind Codul de conduită a funcționarilor publici, republicată;
- Legea nr. 477/2004 privind Codul de conduită a personalului contractual din autoritățile și instituțiile publice, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 571/2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnalează încălcări ale legii, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul S.G.G. nr.600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice;
- Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 115/1996 pentru declararea și controlul averii demnităților, magistraților, a unor persoane cu funcții de conducere și de control și a funcționarilor publici, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de Urgență nr. 57/2019 privind Codul administrativ.

1.5 Prezentul *cod*, nu se substituează în nici un caz legilor și reglementărilor aplicabile în instituțiile publice, este un mijloc de comunicare uniformă a valorilor etice ale tuturor salariaților. Codul etic stabilește care sunt obligațiile rezultante din lege cărora trebuie să li se supună salariații instituției, în plus, peste cele rezultante ca urmare a raporturilor de muncă depunerea declarației de avere, a declarației pentru prevenirea conflictului de interes, pentru semnalarea incompatibilităților pentru ocuparea unor funcții publice.

1.6 Toți salariații din Casa de Asigurări de Sănătate VÂLCEA trebuie să respecte prevederile prezentului *cod*.

1.7 Prezentul *cod*, după aprobarea sa de către Președintele – Director General al Casei de Asigurări de Sănătate VÂLCEA, va fi comunicat tuturor salariaților din instituție, prin luare la cunoștință.

Capitolul II

DOMENIU DE APPLICARE, OBIECTIVE, DEFINIȚII ȘI TERMENI UTILIZAȚI

Domeniul de aplicare

Art.2

- (1) Prevederile prezentului *cod* sunt aplicabile funcționarilor publici și angajaților cu statut de personal contractual din Casa de Asigurări de Sănătate VÂLCEA (CAS Vâlcea).
- (2) Normele de etică și conduită prevăzute de prezentul *cod* sunt obligatorii pentru toți salariații.

Art.3 – Obiectivele prezentului *cod* urmăresc să asigure creșterea calității serviciului public, o bună administrare a fondurilor publice în realizarea interesului public, eliminarea birocrației și a faptelor de corupție din sistemul de asigurări sociale de sănătate prin:

- a) reglementarea normelor de etică și conduită necesare realizării unor raporturi sociale și profesionale corespunzătoare creării și menținerii la nivel înalt a prestigiului instituției publice și al salariaților din cadrul sistemului;
- b) informarea publicului cu privire la etica și conduită la care este îndreptățit să se aștepte din partea salariaților Casei de Asigurări de Sănătate VÂLCEA în exercitarea atribuțiilor de serviciu;
- c) creșterea încrederii publice și a respectului față de Casa de Asigurări de Sănătate VÂLCEA și față de CNAS.

Principii generale

Art.4 – Principiile care guvernează etica și conduită salariaților din cadrul Casei de Asigurări de Sănătate VÂLCEA sunt următoarele:

- a) **supremația Constituției și a legilor țării;**
- b) **prioritatea interesului public** în exercitarea funcției deținute – principiu conform căruia salariații CAS Vâlcea au îndatorirea de a considera interesul public mai presus decât interesul personal, în exercitarea funcției deținute;

- c) **asigurarea egalității de tratament al beneficiarilor serviciului public furnizat de către CAS Vâlcea în fața autorităților și instituțiilor publice** – principiu conform căruia salariați CAS Vâlcea au îndatorirea de a aplica același regim juridic în situații identice sau similare;
- d) **profesionalismul** – principiu conform căruia salariați au obligația de a îndeplini atribuțiile de serviciu cu responsabilitate, competență, eficiență, corectitudine și conștiințiozitate;
- e) **imparțialitate și independență** – principiu conform căruia salariații CAS Vâlcea sunt obligați să aibă o atitudine obiectivă, neutră față de orice interes altul decât interesul public, în exercitarea funcției deținute;
- f) **integritatea morală** – principiu conform căruia salariaților CAS Vâlcea le este interzis să solicite sau să accepte, direct ori indirect, pentru el sau pentru altul, vreun avantaj ori beneficiu în considerarea funcției pe care o dețin sau să abuzeze în vreun fel de această funcție;
- g) **libertatea gândirii și a exprimării** – principiu conform căruia salariatul din cadrul CAS Vâlcea poate să-și exprime și să-și fundamenteze opiniile, cu respectarea ordinii de drept și a bunelor moravuri;
- h) **cinstea și corectitudinea** – principiu conform căruia, în exercitarea funcției și în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, salariații din cadrul CAS Vâlcea trebuie să fie de bună credință;
- i) **deschiderea și transparența** – principiu conform căruia activitățile desfășurate de salariații CAS Vâlcea, în exercitarea atribuțiilor funcțiilor, sunt publice și pot fi supuse monitorizării cetățenilor;
- j) **responsabilitatea și răspunderea** – principiu potrivit căruia salariații CAS Vâlcea răspund în conformitate cu prevederile legale atunci când atribuțiile de serviciu nu au fost îndeplinite corespunzător.

Definiții și termeni utilizati

Art. 5 - În înțelesul prezentului cod, expresiile și termenii de mai jos au următoarele semnificații:

- a) **funcționar public** - persoana numită, în condițiile legii, într-o funcție publică;
- b) **salariat CAS Vâlcea** - persoana angajată la nivelul CAS Vâlcea care are statut de funcționar public sau personal contractual;
- c) **funcție publică** - ansamblul atribuțiilor și responsabilităților stabilite de CAS Vâlcea, în temeiul legii, în scopul realizării competențelor sale;
- d) **funcție** - ansamblul atribuțiilor și responsabilităților stabilite de CAS Vâlcea, în temeiul legii, în fișa postului pe care salariatul instituției le prestează în mod regulat și organizat în cadrul instituției;
- e) **beneficiarul serviciului public** – persoana fizică sau juridică căreia CAS Vâlcea, prin salariații angajați la nivelul acesteia, îi satisface o cerință, în interes public;
- f) **serviciul public** – activitate organizată sau desfășurată de CAS Vâlcea pentru a satisface cerințele, în interes public;
- g) **interes public** - acel interes care implică garantarea și respectarea de către instituțiile și autoritățile publice a drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale cetățenilor, recunoscute de Constituție, legislația internă și tratatele internaționale la care România este parte, precum și îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, cu respectarea principiilor eficienței, eficacității și economicității cheltuirii resurselor;
- h) **interes personal** - orice avantaj material sau de altă natură, urmărit ori obținut, în mod direct sau indirect, pentru sine ori pentru alții, de către de către funcționarii publici și personalul contractual prin folosirea reputației, influenței, facilităților, relațiilor, informațiilor la care are acces, ca urmare a exercitării atribuțiilor funcției;
- i) **conflict de interes** - acea situație sau împrejurare în care interesul personal, direct ori indirect, al funcționarului public și angajatului contractual contravine interesului public, astfel încât afectează sau ar putea afecta independența și imparțialitatea sa în luarea deciziilor ori îndeplinirea la timp și cu obiectivitate a îndatoririlor care îi revin în exercitarea funcției publice sau a funcției deținute;
- j) **informație de interes public** - orice informație care privește activitățile sau care rezultă din activitățile CAS Vâlcea, indiferent de suportul ei;
- k) **informație cu privire la date personale** - orice informație privind o persoană identificată sau identificabilă;
- l) **informație cu regim de circulație restricționat** - orice informație care privește datele cu caracter personal, informațiile clasificate sau alte informații cărora le-a fost stabilit un astfel de regim prin act administrativ emis de Președintele – Director General al CAS Vâlcea;
- m) **integritate** - caracter integru; sentiment al demnității, dreptății și conștinciozității, care servește drept călăuză în conduită omului; onestitate, cinste, probitate;
- n) **consilier de etică** – funcționarul public desemnat pentru consiliere etică de către conducătorul instituției, în temeiul art.451 din Ordonanța de Urgență nr. 57/2019 privind Codul administrativ;
- o) **norme de conduită** - normele de conduită profesională a funcționarilor publici, reglementate prin Ordonanța de Urgență nr. 57/2019 privind Codul administrativ (OUG nr.57/2019);

Informare

Art.6 - Personalul CAS Vâlcea va fi informat permanent asupra codului etic și a regulilor de comportament etic în realizarea atribuțiilor de serviciu, aplicabile atât personalului de conducere, cât și celui de execuție din cadrul instituției.

Capitolul III

NORME GENERALE DE CONDUITĂ PROFESIONALĂ

ALE SALARIAȚILOR DIN C.A.S. VÂLCEA

Asigurarea unui serviciu public de calitate

Art.7

- (1) Salariații CAS Vâlcea au obligația de a asigura un serviciu public de calitate în beneficiul cetățenilor, prin participarea activă la luarea deciziilor și la transpunerea lor în practică, în scopul realizării competențelor sale.

- (2) În exercitarea funcției, salariații CAS Vâlcea au obligația de a avea un comportament profesionist, precum și de a asigura, în condițiile legii, transparența administrativă, pentru a câștiga și a menține încrederea publicului în integritatea, imparțialitatea și eficacitatea instituției.

Respectarea Constituției și a legilor

Art.8

- (1) Salariații CAS Vâlcea au obligația ca, prin actele și faptele lor să promoveze supremăția legii, să respecte Constituția și legile țării, statul de drept, drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor în relația cu administrația publică, precum și să acționeze pentru punerea în aplicare a dispozițiilor legale în conformitate cu atribuțiile care le revin, cu aplicarea normelor de conduită care rezultă din îndatoririle prevăzute de lege.
- (2) Salariații CAS Vâlcea trebuie să se conformeze dispozițiilor legale privind restrângerea exercițiului unor drepturi, datorită naturii funcțiilor publice deținute.

Loialitatea față de instituția publică în care-și desfășoară activitatea

Art.9

- (1) Salariații CAS Vâlcea au obligația de a apăra în mod loial prestigiul instituției, precum și de a se abține de la orice act ori fapt care poate produce prejudicii imaginii sau intereselor legale ale acesteia.
- (2) Salariaților CAS Vâlcea le este interzis:
  - a) să exprime în public aprecieri neconforme cu realitatea în legătură cu activitatea instituției, cu politicile și strategiile acesteia ori cu proiectele de acte cu caracter normativ sau individual;
  - b) să facă aprecieri neautorizate în legătură cu litigiile aflate în curs de解决are și în care instituția are calitatea de parte sau să furnizeze în mod neautorizat informații în legătură cu aceste litigi;
  - c) să dezvăluie și să folosească informații care au caracter secret, în alte condiții decât cele prevăzute de lege;
  - d) să acorde asistență și consultanță persoanelor fizice sau juridice în vederea promovării de acțiuni juridice ori de altă natură împotriva statului sau instituției publice în care își desfășoară activitatea.
- (3) Prevederile anterior menționate, se aplică și după închiderea raportului de serviciu, respectiv raportului de muncă, după caz, pentru o perioadă de 2 ani, dacă dispozițiile din legi speciale nu prevăd alte termene.
- (4) Dezvăluirea informațiilor care nu au caracter public sau remiterea documentelor care conțin asemenea informații, la solicitarea reprezentanților unei alte autorități ori instituții publice, este permisă numai cu acordul Președintelui - Director general al CAS Vâlcea.
- (5) Prevederile prezentului cod nu pot fi interpretate ca o derogare de la obligația legală a funcționarilor publici de a furniza informații de interes public celor interesați, în condițiile legii, sau ca o derogare de la dreptul funcționarului public de a face sesizări în baza Legii nr.571/2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnalează încălcări ale legii.

Dreptul la libera exprimare

Art.10

- (1) Salariații CAS Vâlcea au dreptul la libera exprimare, în condițiile legii.
- (2) În exercitarea dreptului la liberă exprimare, salariații CAS Vâlcea au obligația de a nu aduce atingere demnității, imaginii, precum și vieții intime, familiale și private a oricărei persoane.
- (3) În îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, salariații CAS Vâlcea au obligația de a respecta demnitatea funcției deținute, corelând libertatea dialogului cu promovarea intereselor instituției.
- (4) În activitatea lor, salariații CAS Vâlcea au obligația de a respecta libertatea opiniilor și de a nu se lăsa influența de considerente personale sau de popularitate.
- (5) În exprimarea opiniilor, salariații CAS Vâlcea trebuie să aibă o atitudine conciliantă și să evite generarea conflictelor datorate schimbului de păreri.

Activitatea publică

Art.11

- (1) Comunicarea oficială a informațiilor și datelor privind activitatea instituției, precum și relațiile cu mijloacele de informare în masă se asigură de către funcționarul public desemnat în acest sens de către Președintele – Director general al CAS Vâlcea, în condițiile legii.
- (2) Salariații CAS Vâlcea desemnați să participe la activități sau dezbateri publice, în calitate oficială, trebuie să respecte limitele mandatului de reprezentare încredințat de Președintele – Director general al CAS Vâlcea.
- (3) În cazul în care nu sunt desemnați în acest sens, salariații CAS Vâlcea pot participa la activități sau dezbateri publice, având obligația de a face cunoscut faptul că opinia exprimată nu reprezintă punctul de vedere oficial al Casei de Asigurări de Sănătate Vâlcea.
- (4) Salariații CAS Vâlcea pot participa la elaborarea de publicații, pot elabora și publica articole de specialitate și lucrări literare ori științifice, în condițiile legii.
- (5) Salariații CAS Vâlcea pot participa la emisiuni audiovizuale, cu excepția celor cu caracter politic ori a celor care ar putea afecta prestigiul funcției publice.
- (6) În cazurile prevăzute la alin. (4) și (5), salariații CAS Vâlcea nu pot utiliza informații și date la care au avut acces în exercitarea funcției publice, dacă acestea nu au caracter public. Prevederile alin. (3) se aplică în mod corespunzător.
- (7) În exercitarea dreptului la replică și la rectificare, a dreptului la demnitate, a dreptului la imagine, precum și a dreptului la viață intimă, familială și privată, salariații CAS Vâlcea își pot exprima public opinia personală în cazul în care prin articole de presă sau în emisiuni audiovizuale s-au făcut afirmații defăimătoare la adresa lor sau a familiei lor. Prevederile alin. (3) se aplică în mod corespunzător.

- (8) Salariații CAS Vâlcea își asumă responsabilitatea pentru apariția publică și pentru conținutul informațiilor prezentate, care trebuie să fie în acord cu principiile și normele de conduită prevăzute de prezentul cod.
- (9) Prevederile alin. (1) - (8) se aplică indiferent de modalitatea și de mediul de comunicare.

Interdicții și limitări în ceea ce privește implicarea în activitatea politică

Art. 12

(1) Salariații CAS Vâlcea pot fi membri ai partidelor politice legal constituite, cu respectarea interdicțiilor și limitărilor prevăzute la art. 242 alin. (4) și art. 420 din OUG nr. 57/2019.

(2) Salariații CAS Vâlcea au obligația ca, în exercitarea atribuțiilor ce le revin, să se abțină de la exprimarea sau manifestarea publică a convingerilor și preferințelor lor politice, să nu favorizeze vreun partid politic sau vreo organizație căreia îi este aplicabil același regim juridic ca și partidelor politice.

(3) În exercitarea funcției publice, salariaților CAS Vâlcea le este interzis:

a) să participe la colectarea de fonduri pentru activitatea partidelor politice, a organizațiilor cărora le este aplicabil același regim juridic ca și partidelor politice, a fundațiilor sau asociațiilor care funcționează pe lângă partidele politice, precum și pentru activitatea candidaților independenți;

b) să furnizeze sprijin logistic candidaților la funcții de demnitate publică;

c) să afișeze, în cadrul autoritaților sau instituțiilor publice, însemne ori obiecte inscripționate cu sigla și/sau denumirea partidelor politice, ale organizațiilor cărora le este aplicabil același regim juridic ca și partidelor politice, ale fundațiilor sau asociațiilor care funcționează pe lângă partidele politice, ale candidaților acestora, precum și ale candidaților independenți;

d) să se servească de actele pe care le îndeplinesc în exercitarea atribuțiilor de serviciu pentru a-și exprima sau manifesta convingerile politice;

e) să participe la reuniuni publice cu caracter politic pe durata timpului de lucru.

Folosirea imaginii proprii

Art.13 - Salariaților CAS Vâlcea le este interzis să permită utilizarea funcției publice în acțiuni publicitare pentru promovarea unei activități comerciale, precum și în scopuri electorale.

Conduita în relațiile cu cetățenii

Art.14

(1) În relațiile cu persoanele fizice și cu reprezentanții persoanelor juridice care se adresează instituției, salariații CAS Vâlcea sunt obligați să aibă un comportament bazat pe respect, bună-credință, corectitudine, integritate morală și profesională.

(2) Salariații CAS Vâlcea au obligația de a nu aduce atingere onoarei, reputației, demnității, integrității fizice și morale a persoanelor cu care intră în legătură în exercitarea funcției publice, prin:

a) întrebuițarea unor expresii jignitoare;

b) acte sau fapte care pot afecta integritatea fizică sau psihică a oricărei persoane.

(3) Salariații CAS Vâlcea trebuie să adopte o atitudine imparțială și justificată pentru rezolvarea legală, clară și eficientă a problemelor cetățenilor.

(4) Pentru realizarea unor raporturi sociale și profesionale care să asigure demnitatea persoanelor, eficiența activității, precum și creșterea calității serviciului public, se recomandă respectarea normelor de conduită prevăzute la alin. (1) - (3) și de către celelalte subiecte ale acestor raporturi.

(5) Salariații CAS Vâlcea trebuie să adopte o atitudine demnă și civilizată față de orice persoană cu care intră în legătură în exercitarea funcției publice, fiind îndrăguți, pe bază de reciprocitate, să solicite acesteia un comportament similar.

(6) Salariații CAS Vâlcea au obligația de a asigura egalitatea de tratament a cetățenilor în fața autoritaților și instituțiilor publice, principiu conform căruia funcționarii publici au îndatorirea de a preveni și combate orice formă de discriminare în îndeplinirea atribuțiilor profesionale.

Conduita în cadrul relațiilor internaționale

Art.15

(1) Salariații care reprezintă CAS Vâlcea în cadrul unor organizații internaționale, instituții de învățământ, conferințe, seminarii și alte activități cu caracter internațional au obligația să promoveze o imagine favorabilă țării și instituției publice pe care o reprezintă.

(2) În relațiile cu reprezentanții altor state, funcționarilor publici le este interzis să exprime opinii personale privind aspecte naționale sau dispute internaționale.

(3) În deplasările externe, salariații CAS Vâlcea sunt obligați să aibă o conduită corespunzătoare regulilor de protocol și le este interzisă încălcarea legilor și obiceiurilor țării gazdă.

Interdicția privind acceptarea darurilor sau a altor avantaje

Art.16

(1) Salariaților CAS Vâlcea le este interzis să solicite sau să accepte, direct sau indirect, pentru ei sau pentru alții, în considerarea funcției publice, daruri sau alte avantaje.

(2) Sunt exceptate de la prevederile alin. (1) bunurile pe care salariații CAS Vâlcea le-au primit cu titlu gratuit în cadrul unor activități de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției publice deținute, care se supun prevederilor legale specifice.

Obiectivitate și responsabilitate în luarea deciziilor

Art.17

(1) În procesul de luare a deciziilor, salariații instituției au obligația să acționeze conform prevederilor legale și să își exerceze capacitatea de apreciere în mod fundamentat și imparțial.

- (2) Salariatilor instituției le este interzis să promită luarea unei decizii de către Casă de Asigurări de Sănătate Vâlcea, precum și îndeplinirea atribuțiilor în mod privilegiat.
- (3) Funcționarii publici de conducere din instituție sunt obligați să sprijine propunerile și inițiativele motivate ale personalului din subordine, în vederea îmbunătățirii activității autoritatii sau instituției publice în care își desfășoară activitatea, precum și a calității serviciilor publice oferite cetățenilor.
- (4) În exercitarea atribuțiilor de coordonare, precum și a atribuțiilor specifice funcțiilor publice de conducere, funcționarii publici de conducere din instituție au obligația de a asigura organizarea activității personalului, de a manifesta inițiativă și responsabilitate și de a susține propunerile personalului din subordine.
- (5) Funcționarii publici de conducere din instituție au obligația să asigure egalitatea de şanse și tratament cu privire la dezvoltarea carierei personalului din subordine, în condițiile legislației specifice aplicabile fiecărei categorii de personal. În acest sens, aceștia au obligația:
- a) să repartizeze sarcinile în mod echilibrat, corespunzător nivelului de competență aferent funcției publice ocupate și carierei individuale a fiecărei persoane din subordine;
  - b) să asigure coordonarea modului de îndeplinire a sarcinilor, cu valorificarea corespunzătoare a competențelor fiecărei persoane din subordine;
  - c) să monitorizeze performanța profesională individuală și colectivă a personalului din subordine, să semnaleze în mod individual performanțele necorespunzătoare și să implementeze măsuri destinate ameliorării performanței individuale și, după caz, colective, atunci când este necesar;
  - d) să examineze și să aplice cu obiectivitate criteriile de evaluare a competenței profesionale pentru personalul din subordine, atunci când propun acordarea de stimulente materiale sau morale;
  - e) să evaluateze în mod obiectiv necesarul de instruire profesională al fiecărui subordonat și să propună participarea la programe de formare și perfecționare profesională pentru fiecare persoană din subordine;
  - f) să delege sarcini și responsabilități, în condițiile legii, persoanelor din subordine care dețin cunoștințele, competențele și îndeplinesc condițiile legale necesare exercitării funcției respective;
  - g) să excludă orice formă de discriminare și de hărțuire, de orice natură și în orice situație, cu privire la personalul din subordine.
- (6) În scopul asigurării condițiilor necesare îndeplinirii cu imparțialitate a îndatoririlor ce decurg din raporturile ierarhice, funcționarii publici de conducere din instituție au obligația de a nu se angaja în relații patrimoniale cu personalul din subordine.

Păstrarea secretului de stat, secretului de serviciu și confidențialitatea

Art.18

Salariații CAS Vâlcea au obligația să păstreze secretul de stat, secretul de serviciu, precum și confidențialitatea în legătură cu faptele, informațiile sau documentele de care iau cunoștință în exercitarea funcției publice, în condițiile legii, cu aplicarea dispozițiilor în vigoare privind liberul acces la informațiile de interes public.

Profesionalismul și imparțialitatea

Art.19

- (1) Salariații CAS Vâlcea trebuie să exercite funcția publică cu obiectivitate, imparțialitate și independență, fundamentându-și activitatea, soluțiile propuse și deciziile pe dispoziții legale și pe argumente tehnice și să se abțină de la orice faptă care ar putea aduce prejudicii persoanelor fizice sau juridice ori prestigiului corpului funcționarilor publici.
- (2) În activitatea profesională, salariații CAS Vâlcea au obligația de diligență cu privire la promovarea și implementarea soluțiilor propuse și a deciziilor, în condițiile prevăzute la alin. (1).
- (3) În exercitarea funcției publice, salariații CAS Vâlcea trebuie să adopte o atitudine neutră față de orice interes personal, politic, economic, religios sau de altă natură și să nu dea curs unor eventuale presiuni, ingerințe sau influențe de orice natură.
- (4) Principiul independenței nu poate fi interpretat ca dreptul de a nu respecta principiul subordonării ierarhice.

Utilizarea responsabilă a resurselor publice

Art. 20

- (1) Salariații CAS Vâlcea sunt obligați să asigure ocrotirea proprietății publice și private a statului și a unităților administrativ-teritoriale, să evite producerea oricărui prejudiciu, acționând, în orice situație, ca un bun proprietar.
- (2) Salariații instituției au obligația să folosească timpul de lucru, precum și bunurile aparținând instituției numai pentru desfășurarea activităților aferente funcției deținute.
- (3) Salariații instituției trebuie să propună și să asigure, potrivit atribuțiilor care le revin, folosirea utilă și eficientă a banilor publici, în conformitate cu prevederile legale.
- (4) Salariații care desfășoară activități publicistice în interes personal sau activități didactice le este interzis să folosească timpul de lucru ori logistica instituției pentru realizarea acestora.

Limitarea participării la achiziții, concesionări sau închirieri

Art.21

- (1) Orice salariat poate achiziționa un bun aflat în proprietatea privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, supus vânzării în condițiile legii, cu excepția următoarelor cazuri:
- a)când a luat cunoștință, în cursul sau ca urmare a îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, despre valoarea ori calitatea bunurilor care urmează să fie vândute;
  - b)când a participat, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, la organizarea vânzării bunului respectiv;
  - c)când poate influența operațiunile de vânzare sau când a obținut informații la care persoanele interesate de cumpărarea bunului nu au avut acces.

- (2) Dispozițiile anterioare se aplică în mod corespunzător și în cazul concesionării sau închirierii unui bun aflat în proprietatea publică ori privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale.
- (3) Salariaților instituției le este interzisă furnizarea informațiilor referitoare la bunurile proprietate publică sau privată a statului ori a unităților administrativ-teritoriale, supuse operațiunilor de vânzare, concesionare sau închiriere, în alte condiții decât cele prevăzute de lege.

Subordonarea ierarhică

Art.21¹ Salariații CAS Vâlcea au obligația de a rezolva, în termenele stabilite de către superiorii ierarhici, lucrările și sarcinile repartizate.

Respectarea regimului juridic al conflictului de interes și al incompatibilităților

Art.21²

(1) Salariații CAS Vâlcea au obligația să respecte întocmai regimul juridic al conflictului de interes și al incompatibilităților, precum și normele de conduită.

(2) În aplicarea prevederilor alin. (1), salariații CAS Vâlcea trebuie să exercite un rol activ, având obligația de a evalua situațiile care pot genera o situație de incompatibilitate sau un conflict de interes și de a acționa pentru prevenirea apariției sau soluționarea legală a acestora.

(3) În situația intervenirii unei incompatibilități sau a unui conflict de interes, salariații CAS Vâlcea au obligația de a acționa conform prevederilor legale pentru încetarea incompatibilității sau a conflictului de interes, în termen legal.

(4) La numirea într-o funcție publică, la încetarea raportului de serviciu, precum și în alte situații prevăzute de lege, salariații CAS Vâlcea sunt obligați să prezinte, în condițiile Legii nr. 176/2010, cu modificările și completările ulterioare, declarația de avere și declarația de interes. Declarația de avere și declarația de interes se actualizează anual, potrivit legii.

Obligația de a informa instituția cu privire la situația personală generatoare de acte juridice

Art.21³ Salariatul CAS Vâlcea are îndatorirea de a informa instituția publică, în mod corect și complet, în scris, cu privire la situațiile de fapt și de drept care privesc persoana sa și care sunt generatoare de acte administrative în condițiile expres prevăzute de lege.

Obligația respectării regimului cu privire la sănătate și securitate în muncă

Art.21⁴ Salariații CAS Vâlcea au obligația de a se supune controlului de medicina muncii și expertizelor medicale ca urmare a recomandărilor formulate de medicul de medicina muncii, în condițiile legii.

Îndeplinirea atribuțiilor

Art.21⁵

(1) Salariații CAS Vâlcea răspund, potrivit legii, de îndeplinirea atribuțiilor ce le revin din funcția publică pe care o dețin, precum și a atribuțiilor ce le sunt delegate.

(2) Salariații CAS Vâlcea au îndatorirea să îndeplinească dispozițiile primite de la superiorii ierarhici.

(3) Salariatul CAS Vâlcea are dreptul să refuze, în scris și motivat, îndeplinirea dispozițiilor primite de la superiorul ierarhic, dacă le consideră ilegale. Salariatul CAS Vâlcea are îndatorirea să aducă la cunoștință superiorului ierarhic al persoanei care a emis dispoziția astfel de situație.

(4) În cazul în care se constată, în condițiile legii, legalitatea dispoziției prevăzute la alin. (3), salariatul CAS Vâlcea răspunde în condițiile legii.

Limitele delegării de atribuții

Art.21⁶ Delegarea de atribuții în cadrul instituției se face cu respectarea dispozițiilor art. 438 din Ordonanța de Urgență nr. 57/2019 privind Codul administrativ

CAPITOLUL IV

REGIMUL INCOMPATIBILITĂȚILOR ȘI CONFLICTULUI DE INTERESE

ÎN EXERCITAREA FUNCȚIILOR PUBLICE

Incompatibilități în exercitarea funcției publice

Art. 22

- (1) Calitatea de funcționar public este incompatibilă cu orice altă funcție publică decât cea în care a fost numit, precum și cu funcțiile de demnitate publică.
- (2) Funcționarii publici nu pot deține alte funcții și nu pot desfășura alte activități, remunerate sau neremunerate, după cum urmează:
  - a) în cadrul autorităților sau instituțiilor publice;
  - b) în cadrul cabinetului demnității, cu excepția cazului în care funcționarul public este suspendat din funcția publică, în condițiile legii, pe durata numirii sale;
  - c) în cadrul regiilor autonome, societăților comerciale ori în alte unități cu scop lucrativ, din sectorul public;
  - d) în calitate de membru al unui grup de interes economic.
- (3) Funcționarii publici care, în exercitarea funcției publice, au desfășurat activități de monitorizare și control cu privire la societăți comerciale sau alte unități cu scop lucrativ nu pot să-și desfășoare activitatea și nu pot acorda consultanță de specialitate la aceste societăți timp de 3 ani după ieșirea din corpul funcționarilor publici.

- (4) Funcționarii publici nu pot fi mandatari ai unor persoane în ceea ce privește efectuarea unor acte în legatură cu funcția publică pe care o exercită.
- (5) Nu sunt permise raporturile ierarhice directe în cazul în care funcționarii publici respectivi sunt soți sau rude de gradul I (copii, părinți).
- (6) Funcționarii publici pot exercita funcții sau activități în domeniul didactic, al cercetării științifice și al creației literar - artistice.
- (7) Funcționarul public poate candida pentru o funcție eligibilă sau poate fi numit într-o funcție de demnitate publică.
- (8) Raportul de serviciu al funcționarului public se suspendă:
  - a. pe durata campaniei electorale, până în ziua următoare a alegerilor, dacă nu este ales;
  - b. până la închiderea funcției eligibile sau a funcției de demnitate publică, în cazul în care funcționarul public a fost ales sau numit.
- (9) Funcționarii publici pot fi membri ai partidelor politice legal constituite. Funcționarilor publici le este interzis să fie membri ai organelor de conducere ale partidelor politice și să exprime sau să apere în mod public pozițiile unui partid politic.

Conflictul de interes

Art. 23

(1) Principiile care stau la baza prevenirii conflictului de interes în exercitarea demnităților publice și funcțiilor publice sunt: imparțialitatea, integritatea, transparența deciziei și supremația interesului public.

(2) Funcționarul public este în conflict de interes dacă se află în una dintre următoarele situații:

- a) este chemat să rezolve cereri, să ia decizii sau să participe la luarea deciziilor cu privire la persoane fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial;
- b) participă în cadrul aceleiași comisii, constituite conform legii, cu funcționari publici care au calitatea de soț sau rudă de gradul I;
- c) interesele sale patrimoniale, ale soțului sau rудelor sale de gradul I pot influența deciziile pe care trebuie să le ia în exercitarea funcției publice.

(3) În cazul existenței unui conflict de interes, funcționarul public este obligat să se abțină de la rezolvarea cererii, luarea deciziei sau participarea la luarea unei decizii și să-l informeze de îndată pe șeful ierarhic căruia îi este subordonat direct. Acesta este obligat să ia măsurile care se impun pentru exercitarea cu imparțialitate a funcției publice, în termen de cel mult 3 zile de la data luării la cunoștință.

(4) În acest caz, Președintele – Director general al CAS Vâlcea, la propunerea șefului ierarhic căruia îi este subordonat direct funcționarul public în cauză, va desemna un alt funcționar public, care are aceeași pregătire și nivel de experiență.

(5) Încălcarea acestor dispoziții poate atrage, după caz, răspunderea disciplinară, administrativă, civilă ori penală, potrivit legii.

Obligații ale funcționarilor publici din cadrul CAS Vâlcea

Art.24

Funcționarii publici au obligația de a-și depune declarațiile de avere și interes în conformitate cu Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative.

Art.25

Funcționarii publici de conducere sunt obligați să sprijine propunerile și inițiativele motivate ale personalului din subordine, în vederea îmbunătățirii activității instituției publice, precum și a calității serviciilor publice oferite cetățenilor.

Sancțiunile disciplinare și răspunderea funcționarilor publici

Art.26

(1) Încălcarea de către funcționarii publici, cu vinovătie, a îndatoririlor de serviciu atrage răspunderea administrativă, civilă sau penală, în condițiile legii și ale prezentului cod.

(2) Semnarea, contrasemnarea sau avizarea de către funcționarii publici a proiectelor de acte administrative și a documentelor de fundamentare a acestora, cu încălcarea prevederilor legale, atrage răspunderea acestora în condițiile legii.

(3) Funcționarul public are dreptul de a refuza semnarea, respectiv contrasemnarea ori avizarea actelor și documentelor prevăzute la alin. (2), dacă le consideră ilegale, cu respectarea prevederilor art. 437 alin. (3) din OUG 57/2019.

(4) Refuzul funcționarului public de a semna, respectiv de a contrasemna ori aviza actele și documentele prevăzute la alin. (2) se face în scris și motivat în termen de 5 zile lucrătoare de la data primirii actelor, cu excepția situațiilor în care prin acte normative cu caracter special sunt prevăzute alte termene, și se înregistrează într-un registru special destinat acestui scop.

(5) Funcționarii publici care refuză să semneze, respectiv să contrasemneze ori avizeze sau care prezintă obiecții cu privire la legalitatea asupra actelor și documentelor prevăzute la alin. (2), fără a indica temeuri juridice, în scris, cu respectarea termenului prevăzut la alin. (4), răspund în condițiile legii.

Art. 26¹ Răspunderea în solidar cu instituția publică

(1) Orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său sau într-un interes legitim se poate adresa instanței judecătorești, în condițiile legii, împotriva instituției publice care a emis actul sau care a refuzat să rezolve cererea referitoare la un drept subiectiv sau la un interes legitim.

(2) În cazul în care acțiunea se admite, plata daunelor se asigură din bugetul instituției publice prevăzute la alin. (1). Dacă instanța judecătorească constată vinovăția funcționarului public, persoana respectivă va fi obligată la plata daunelor, solidar cu instituția publică.

(3) Răspunderea juridică a funcționarului public nu se poate angaja dacă acesta a respectat prevederile legale și procedurile administrative aplicabile instituției publice în care își desfășoară activitatea.

Art. 26² Răspunderea administrativ-disciplinară

(1) Încălcarea cu vinovătie de către funcționarii publici a îndatoririlor corespunzătoare funcției publice pe care o dețin și a normelor de conduită profesională și civică prevăzute de lege constituie abatere disciplinară și atrage răspunderea administrativ-disciplinară a acestora.

(2) Constitue abateri disciplinare următoarele fapte:

- a. întârzierea sistematică în efectuarea lucrărilor;
- b. neglijență repetată în rezolvarea lucrărilor;
- c. absența nemotivată de la serviciu;
- d. nerespectarea programului de lucru;
- e. intervențiile sau stăruiștele pentru soluționarea unor cereri în afara cadrului legal;
- f. nerespectarea secretului profesional sau a confidențialității lucrărilor cu acest caracter;
- g. manifestări care aduc atingere prestigiului instituției;
- h. desfășurarea în timpul programului de lucru a unor activități cu caracter politic;
- i. refuzul nemotivat de a îndeplini atribuțiile de serviciu;
- j. refuzul nemotivat de a se supune controlului de medicina muncii și expertizelor medicale ca urmare a recomandărilor formulate de medicul de medicina muncii, conform prevederilor legale;
- k. încălcarea prevederilor referitoare la incompatibilități dacă funcționarul public nu acționează pentru încetarea acestora într-un termen de 15 zile calendaristice de la data intervenirii cazului de incompatibilitate;
- l. încălcarea prevederilor referitoare la conflictele de interes;
- m. alte fapte prevăzute ca abateri disciplinare în actele normative din domeniul funcției publice și funcționarilor publici sau aplicabile acestora.

Art. 26³ Răspunderea contravențională

(1) Răspunderea contravențională a funcționarilor publici se angajează în cazul în care aceștia au săvârșit o contravenție în timpul și în legătură cu sarcinile de serviciu.

(2) Împotriva procesului-verbal de constatare a contravenției și de aplicare a sancțiunii funcționarul public se poate adresa cu plângere la judecătoria în a cărei circumscripție își are sediul instituția publică în care este numit funcționarul public sancționat.

Art. 26⁴ Răspunderea civilă

Răspunderea civilă a funcționarului public se angajează:

- a) pentru pagubele produse cu vinovătie patrimoniului instituției publice în care funcționează;
- b) pentru nerestituirea în termenul legal a sumelor ce i s-au acordat necuvenit;
- c) pentru daunele plătite de instituția publică, în calitate de comitant, unor terțe persoane, în temeiul unei hotărâri judecătorești definitive.

Art. 26⁵ Măsuri suplimentare asociate angajării răspunderii penale

(1) Răspunderea funcționarului public pentru infracțiunile săvârșite în timpul serviciului sau în legătură cu atribuțiile funcției publice pe care o ocupă se angajează potrivit legii penale.

(2) În situația în care fapta funcționarului public poate fi considerată abatere disciplinară, va fi sesizată comisia de disciplină competentă.

(3) De la momentul punerii în mișcare a acțiunii penale, în situația în care funcționarul public poate influența cercetarea, persoana care are competența numirii în funcția publică are obligația să disponă mutarea temporară a funcționarului public în cadrul instituției publice ori în cadrul altor structuri fără personalitate juridică a instituției publice. Măsura se dispune pe întreaga durată pe care funcționarul public poate influența cercetarea.

(4) În situația în care în cazul funcționarilor publici de conducere nu este posibilă aplicarea prevederilor alin. (3), persoana care are competența numirii în funcția publică are obligația să disponă mutarea temporară a funcționarului public într-o funcție publică corespunzătoare nivelului de studii, cu menținerea drepturilor salariale avute.

Sanctiuni**Art.27**

În situațiile în care se constată că faptele săvârșite de angajat în nerespectarea prezentului cod, constituie abateri disciplinare, vor fi aplicate sanctiuni conform legislației în vigoare.

Coordonarea, monitorizarea și controlul aplicării normelor de conduită profesională**Art.28**

(1) În scopul aplicării eficiente a dispozițiilor prezentului cod, potrivit dispozițiilor art. 451 și următoarele din OUG 57/2019, va fi desemnat un funcționar public pentru consiliere etică și monitorizarea respectării normelor de conduită, denumit *consilier de etică*.

(2) În exercitarea rolului activ de prevenire a încălcării principiilor și normelor de conduită, consilierul de etică îndeplinește următoarele atribuții:

a) monitorizează modul de aplicare și respectare a principiilor și normelor de conduită de către funcționarii publici din cadrul instituției publice și întocmește rapoarte și analize cu privire la acestea;

b) desfășoară activitatea de consiliere etică, pe baza solicitării scrise a funcționarilor publici sau la inițiativa sa atunci când funcționarul public nu i se adresează cu o solicitare, însă din conduită adoptată rezultă nevoia de ameliorare a comportamentului acestuia;

c) elaborează analize privind cauzele, riscurile și vulnerabilitățile care se manifestă în activitatea funcționarilor publici din cadrul instituției publice și care ar putea determina o încălcare a principiilor și normelor de conduită, pe care le înaintează conducerii instituției publice, și propune măsuri pentru înlăturarea cauzelor, diminuarea riscurilor și a vulnerabilităților;

d) organizează sesiuni de informare a funcționarilor publici cu privire la normele de etică, modificări ale cadrului normativ în domeniul eticii și integrității sau care instituie obligații pentru instituția publică pentru respectarea drepturilor cetățenilor în relația cu CAS VÂLCEA;

e) semnalează practici sau proceduri instituționale care ar putea conduce la încălcarea principiilor și normelor de conduită în activitatea funcționarilor publici;

f) analizează sesizările și reclamațiile formulate de cetățeni și de ceilalți beneficiari ai activității instituției publice cu privire la comportamentul personalului care asigură relația directă cu cetățenii și formulează recomandări cu caracter general, fără a interveni în activitatea comisiilor de disciplină;

g) poate adresa în mod direct întrebări sau aplica chestionare cetățenilor și beneficiarilor direcți ai activității instituției publice cu privire la comportamentul personalului care asigură relația cu publicul, precum și cu privire la opinia acestora despre calitatea serviciilor oferite de CAS VÂLCEA.

(2) Fișa postului funcționarului public desemnat consilier de etică, va fi completată cu atribuția distinctă de consiliere etică și monitorizare a respectării normelor de conduită în cadrul instituției.

(3) Pentru a putea acționa în conformitate cu valorile instituției publice, salariații au nevoie de sprijin și de o comunicare deschisă, în special atunci când este vorba despre ajutorul acordat pentru rezolvarea dilemelor și a incertitudinilor în materie de conduită adecvată. Salariații Casei de Asigurări de Sănătate Vâlcea sunt liberi să comunice preocupările lor în materie de etică. Managementul instituției trebuie să creeze un mediu adecvat acestui tip de comunicare.

(4) Conducerea trebuie să supravegheze comportamentul efectiv al salariaților din subordine, referitor la standardul de etică și integritate, și să trateze în mod adecvat orice abatere de la prezentul cod.

(5) Rapoartele privind respectarea normelor de etică, vor fi aprobată de Președintele – Director General al CAS Vâlcea, se comunică salariaților instituției și se transmit trimestrial, la termenele și în formatul standard stabilit prin instrucțiuni de Agenția Națională a Funcționarilor Publici.

(6) Scopul monitorizării și analiza respectării normelor de conduită de către salariații instituției este necesară pentru:

- identificarea cauzelor care determină încălcarea normelor de conduită profesională, inclusiv a constrângерilor sau amenințărilor exercitate asupra unui funcționar public pentru a-l determina să încalce dispoziții legale în vigoare ori să le aplique necorespunzător;
- identificarea modalităților de prevenire a încălcării normelor de conduită profesională;
- adoptarea măsurilor privind reducerea și eliminarea cazurilor de nerespectare a prevederilor legale.

Responsabilități privind monitorizarea și controlul aplicării normelor de conduită profesională

Art.29

(1) Consilierul de etică este persoana de contact în relația cu ANFP și are responsabilitatea completării și transmiterii trimestriale, în formatul standard de raportare către ANFP, în condițiile și la termenele reglementate de lege.

(2) Președintele comisiei de disciplină din instituție are următoarele responsabilități:

- completează semestrial, cu sprijinul secretarului comisiei de disciplină, formatul standard de raportare către ANFP;
- comunică formatul standard de raportare completat Președintelui - Director General și consilierului de etică, în condițiile și la termenele reglementate de lege.

(3) Compartimentul de resurse umane din instituție are obligația de a pune la dispoziția consilierului de etică datele și informațiile necesare pentru transmiterea formatelor standard de raportare, în condițiile și la termenele reglementate de lege.

(4) Conducerea instituției publice are următoarele **atribuții**:

- desemnarea consilierului de etică;
- revizuirea atribuțiilor funcționarului public desemnat consilier de etică, astfel încât atribuțiile corespunzătoare calității de consilier de etică să aibă o pondere proporțională cu importanța și volumul activității de consiliere etică și de monitorizare a respectării normelor de conduită în cadrul instituției;
- sprijinirea activității consilierului de etică;
- asigurarea condițiilor necesare participării consilierului de etică la programe de perfecționare profesională având tematici precum etica, conduită și integritatea, măsuri anticorupție și comunicare, și la dezbatările și evenimentele organizate de ANFP în vederea dezvoltării rețelei consilierilor de etică.

CAPITOLUL V

VALORI FUNDAMENTALE

Angajamentul

Art.30

Angajamentul presupune dorința fiecărui salariat de a progresă în stăpânirea, funcției deținute și de a-și îmbunătății performanțele, conform planurilor de acțiune aprobată pentru a asigura un serviciu de calitate.

Lucrul în echipă

Art.31

Lucrul în echipă presupune că toți salariații fac parte dintr-o echipă și trebuie să sprijine toată echipa și să primească toți sprijin din partea conducerii instituției. Acest spirit de echipă trebuie simțit și exprimat în relațiile cu celelalte persoane cu care relatează.

Transparența internă și externă

Art.32

Pe plan extern, transparența înseamnă dezvoltarea relațiilor cu beneficiarii serviciului public furnizat de instituție, relații care trebuie dezvoltate și valorizate: încredere și etică.

Art.33

Pe plan intern, transparența înseamnă împărțirea succesului, dar și a dificultăților, în scopul soluționării rapide a acestora, înainte să se agraveze și să provoace prejudicii echipei, precum și persoanelor cu care relatează pentru îndeplinirea atribuțiilor de serviciu.

Art. 34

Salariații CAS Vâlcea trebuie să se comporte astfel încât instituția să fie percepță ca instituție responsabilă și etică.
Confidențialitatea

Art.35

Confidențialitatea constă în acordarea serviciilor specifice condiționate de luarea de măsuri posibile și rezonabile pentru asigurarea protecției datelor și informațiilor, conform normelor specifice aplicabile categoriilor de informații vehiculate în raport de actele normative incidente.

Demnitatea umană**Art.36**

Fiecare persoană este unică și trebuie să i se respecte demnitatea.

Art.37

Fiecare persoană este garantată dezvoltarea liberă și deplină a personalității. Toți oamenii sunt tratați cu demnitate cu privire la modul lor de viață, cultură, credințele și valorile lor personale.

CAPITOLUL VI**REGULI DE COMPORTAMENT ȘI CONDUITĂ****Art. 38**

Complexitatea și diversitatea sistemelor de relații în baza cărora se acordă serviciile publice impune respectarea unor norme de comportament și conduită în scopul:

- a. de a ghida persoana implicată în acordarea serviciilor, în momentul în care acesta se confruntă cu dileme practice care implică o problematică etică;
- b. de a asigura beneficiarii, dar și potențialii beneficiari de servicii împotriva incompetenței și a neprofesionalismului;
- c. de a reglementa comportamentul persoanelor implicate în acordarea serviciilor precum și relațiilor acestora cu persoane cu care relatează pentru îndeplinirea atribuțiilor de serviciu (cetățeni, reprezentanți ai partenerilor contractuali, reprezentanți ai colegiilor profesionale ori ai altor autorități sau instituții publice sau ai societății civile) precum și cu colegii;
- d. de a asigura supervizarea și consultanța personalului implicat în acordarea serviciilor în vederea evaluării activității acestora.

Art.39

Regulile de comportament și conduită în relația **beneficiar al serviciului public prestat – salariat CAS Vâlcea** referitoare la:

- a) **identificarea beneficiarului, evidențierea, clarificarea și evaluarea nevoii acestuia în vederea realizării de acțiuni și măsuri cu caracter preventiv**, sunt:
  - i. salariatul instituției trebuie să manifeste disponibilitatea față de beneficiarul serviciului public prestat (cetățeni, reprezentanți ai partenerilor contractuali, reprezentanți ai colegiilor profesionale ori ai altor autorități sau instituții publice sau ai societății civile), astfel încât să fie dispus să asculte și să îl orienteze către structurile de specialitate;
  - ii. salariatul instituției trebuie să stabilească împreună cu beneficiarul serviciului public prestat care este problema asupra căruia urmează să se acționeze;
  - iii. salariatul instituției trebuie să asculte și să nu intervină decât în momentele propice;
  - iv. salariatul instituției trebuie să inspire încredere beneficiarului serviciului public prestat;
  - v. salariatul instituției trebuie să știe să-i suscite și să-i mențină interesul pentru subiectul discuției;
  - vi. salariatul instituției trebuie să manifeste empatie, respectiv să înțeleagă ceea ce îi spune interlocutorul și să fie capabil să se pună în situația acestuia;
  - vii. salariatul instituției trebuie să reducă, pe cât posibil, distanța dintre el și beneficiarul serviciului public prestat (distanța datorată diferențelor de statut social, de cultură, de sex etc.);
  - viii. salariatul instituției trebuie să fie capabil de a înlătura barierele psihologice ale comunicării și să-și dea seama de mecanismele de apărare ale *eu-lui* pe care beneficiarul serviciului public prestat le utilizează pentru a ocoli răspunsurile mai sensibile și problemele care-l privesc îndeaproape.
- b) **informare**
  - i. informarea trebuie să fie competentă, corectă, complexă, adecvată, transparentă, operativă; salariatul instituției trebuie să ofere cel mai competență ajutor posibil ceea ce presupune o bună pregătire profesională, teoretică și practică, limbajul profesional trebuie să fie clar, concis, la nivelul capacitatii de înțelegere a beneficiarului serviciului public prestat.
  - ii. beneficiarului serviciului public furnizat de instituție i se vor prezenta date, în modalitățile prevăzute de lege.
  - iii. informarea trebuie să răspundă nevoilor și problemelor beneficiarului serviciului public prestat de instituție;
  - iv. informarea trebuie să se facă în cel mai scurt timp de la solicitarea clientului.
- c) **furnizarea serviciilor publice** se realizează în baza unei obligații legale a instituției, a cărei aducere la îndeplinire se realizează de salariatul instituției, în condițiile și condiționat de rigorile legislației în vigoare. Astfel, salaritul instituției:
  - i. trebuie să facă o analiză corectă și obiectivă a nevoilor și problemelor, alegând strategia și metodele adecvate în rezolvarea problemelor;
  - ii. nu trebuie să facă discriminări în funcție de gen, vîrstă, capacitate fizică sau mentală, categorie socială, rasă, religie, limbă, convingere politică;
  - iii. nu trebuie să se implice în relații sentimentale cu beneficiarul serviciului public prestat;
  - iv. trebuie să pună interesul beneficiarului serviciului public prestat mai presus de interesul său;
  - v. trebuie să țină seama de opțiunea beneficiarului serviciului public prestat.

- d) *întreruperea furnizării serviciilor publice* este posibilă numai după o avertizare prealabilă iar, în cazul în care discuția continuă în aceeași notă, salariatul instituției va încheia discuția; situațiile în care este permisă întreruperea acordării asistenței, după o avertizare prealabilă, sunt următoarele:
- folosirea unui limbaj trivial la adresa salariatului instituției;
  - folosirea de amenințări la adresa salariatului instituției;
  - utilizarea violenței fizice împotriva salariatului instituției.

Art.40

Reguli de comportament și conduită în relația **salariat CAS Vâlcea – salariat CAS Vâlcea**:

- între salariații instituției trebuie să existe cooperare și susținerea reciprocă motivată de faptul că toți salariații sunt mobilizați pentru realizarea unor obiective comune conform Regulamentului de Organizare și Funcționare al instituției, comunicarea, prin transferul de informații între salariați, fiind esențială în soluționarea cu eficiență a problemelor apărute;
- salariații își datorează respect reciproc, considerație, dreptul la opinie, eventualele divergențe, nemulțumiri apărute între aceștia soluționându-se fără să afecteze relația de colegialitate, evitându-se utilizarea cuvintelor, a expresiilor și gesturilor inadecvate, manifestând atitudine reconciliantă;
- între salariați trebuie să existe sinceritate și corectitudine, opiniile exprimate trebuie să corespundă realității, eventualele nemulțumiri dintre salariați trebuie să fie exprimate direct, netendentios;
- relația dintre salariați trebuie să fie egalitară, bazată pe recunoașterea profesionalității, pe colegialitate și performanță în practică;
- între salariați, în desfășurarea activității, trebuie să fie prezent spiritul competițional care asigură progresul profesional, acordarea unor servicii publice de calitate, evitându-se comportamentele concurențiale, de promovare ilicită a propriei imagini, de denigrare a colegilor; comportamentul trebuie să fie competitiv, loial bazat pe promovarea calităților și a meritelor profesionale nicidecum pe evidențierea defectelor celorlați;
- în relația dintre salariați, trebuie permanent promovat spiritul de echipă, manifestându-se deschidere la sugestiile salariaților admitând critica în mod constructiv și responsabil, dacă este cazul;
- salariații trebuie să-și împărtășească din cunoștințele și experiența acumulată în scopul promovării reciproce a progresului profesional.

Art.41

Constituie încalcări ale principiului colegialității:

- discriminarea, hărțuirea de gen, etnică sau sub orice altă formă, folosirea violenței fizice sau psihice, limbajul ofensator;
- discreditarea, în mod injust, a ideilor, ipotezelor sau rezultatelor cercetărilor unui alt salariat;
- formularea în fața beneficiarilor serviciului public prestat a unor comentarii lipsite de curtoazie la adresa pregătirii profesionale, a ținutelor morale sau a unor aspecte ce țin de viața privată a unui alt salariat;
- sfatuirea beneficiarilor serviciului public prestat să depună o cerere, petiție, plângeri sau sesizări vădit neîntemeiate la adresa unui alt salariat;
- utilizarea și dezvăluirea informațiilor transmise cu titlu confidențial de un alt salariat;
- promovarea sau tolerarea unor comportamente dintre cele descrise mai sus de către conducerea instituției.

Art.42

Relația salariatului cu reprezentanții altor instituții sau autorități publice

- relațiile salariatului cu reprezentanții altor instituții sau autorități publice vor avea în vedere interesul beneficiarilor serviciului public prestat, manifestându-se respect și o atitudine conciliantă în vederea identificării și soluționării tuturor problemelor evitând situațiile conflictuale, procedând la soluționarea pe cale amiabilă a acestora;
- în cazul reprezentării instituției în fața oricărora autorități sau instituții publice, salariatul trebuie să fie de bună credință, contribuind la realizarea scopurilor și obiectivelor instituției;
- salariatul este obligat să apere prestigiul instituției, în desfășurarea activității profesionale și în luarea deciziilor fiind ținut la respectarea întocmai a normelor legale în vigoare și fiind obligat să le aducă la cunoștința celor interesați pentru promovarea unei imagini pozitive a instituției, pentru asigurarea transparenței activității și creșterea credibilității instituției;
- salariatul colaborează cu reprezentanții altor instituții sau autorități publice în interesul beneficiarului serviciului public în scopul realizării la cel mai înalt nivel a programelor și strategiilor instituției, evitându-se dezvăluirea informațiilor cu regim de circulație restricționat.

CAPITOLUL VII

DISPOZIȚII FINALE

Art.43

Respectarea prevederilor prezentului *cod* este obligatorie pentru toți salariații Casei de Asigurări de Sănătate Vâlcea.

Art.44

Salariații vor lua măsuri în vederea îmbunătățirii pregătirii profesionale, a perfecționării aptitudinilor de comunicare și modelării corespunzătoare a comportamentului în raport de cerințele *codului*.

Art.45

(1) Încălcarea dispozițiilor prezentului *cod* atrage răspunderea disciplinară a funcționarilor publici, în condițiile legii.

(2) Comisia de disciplină constituită la nivelul Casei de Asigurări de Sănătate Vâlcea, are competența de a cerceta încălcarea prevederilor prezentului *cod* și de a propune aplicarea sancțiunilor disciplinare, în condițiile legii.

Art.46

Pentru informarea salariaților instituției și a cetățenilor, *Codul etic și de integritate* va fi afișat și pe site-ul CAS Vâlcea - <http://www.cnas.ro/casvl/>.